

Saksgang

Budsjett - versjon 2 - mai 2022

Vedlegg: Dok.dato	Tittel	Dok.ID
25.05.2022	Budsjett 2022 - versjon 2 - mai 2022	1376428

Formannskapet behandlet saken den 24.05.2022 og gjorde slikt vedtak:

Enstemmig vedtak:

1. Formannskapet legger budsjettforslaget fra administrasjonen ut til offentlig ettersyn.
2. Det presiseres at innspill mottatt i kommunestyremøtet 24.05.22 vil følge saken som høringsinnspill.

Saksopplysninger:

Moskenes kommune har fått underkjent sitt budsjett for 2022 av Statsforvalteren i Nordland. For å få økt kassakreditt har statsforvalteren forutsatt at kommunen må vedta et revidert budsjett innen 31. mai. Videre er det forutsatt realisme skal gå foran balanse i budsjettet. Det siste gjør det enklere å sette opp et budsjett enn tidligere, enn da kravet var et budsjett i balanse. Realisme kravet gjør det også langt lettere å følge opp budsjettet, herunder avviksrapportering. Etter brevet fra statsforvalters krav om nytt budsjett kalte statsforvalter de faste medlemmene i formannskapet inn til et møte i Bodø. Her gav embetet sitt råd for hvordan Moskenes bør gå videre. Med utgangspunkt i rådene fra statsforvalter vedtok et enstemmig ekstraordinært kommunestyremøte mandag 9. mai om hjelp til å gjennomføre et omfattende langsiktig omstillings- og utviklingsprosjekt for årene 2022 – 2031, inndelt i fire faser. Fase 0 i planen starter umiddelbart. Vedtaket lød slik:

«Moskenes kommune ber Statsforvalteren i Nordland om bistand til ett omstillings og utviklingsprosjekt. Prosjektet skal blant annet bidra til at Moskenes kommune leverer tjenester til kommunens innbyggere innenfor rammen av god forvaltningsskikk. Kommunen skal ha en organisasjonspraksis, målt gjennom ett anerkjent og utbredt verktøy over gjennomsnittet av norske kommuner. Kommuneøkonomien skal være under kontroll og det skal være gjennomført endringer og driftstilpasninger slik at kommunen til enhver tid har en sunn og bærekraftig økonomi»

Prosjektet og nødvendige tiltak for å gjennomføre prosjektet, vil ha dimensjonerende konsekvenser på alle områder for Moskenes kommune og gjennomsyre alt vi gjør. Det vil blant annet kunne ha konsekvenser for tjenestetilbudet herunder kvalitet og/eller omfang, for rollefordeling mellom politikk og organisasjon, bemanning osv. Statsforvalter understreket at flere av tiltakene kan bli oppfattet som smertefulle i forhold til det innbyggere, politikere og administrasjon i Moskenes har vært vant til og tatt som en selvfølge.

Statsforvalteren har vært klar på, blant annet i kommunestyremøtet den 7. april at utviklingen av Moskenes kommune må bygge på en samfunnsplan som indikerer mål og retning. Dette er bakgrunnen for at en allerede i fase 0 som går frem til høsten 2022, skal ferdigstille en samfunnsplan for Moskenes. Det har vært arbeidet en tid med utviklingen av en samfunnsplan, dette arbeidet vil bli forsert og kommunedirektøren vil om kort tid legge frem et utkast til en slik plan.

Utkastet vil bygge på det nedsatte arbeidsutvalget sitt arbeid, i tillegg vil utkastet ta opp i seg de erfaringer andre kommuner har hatt med omstilling samt hvordan en løpende kan måle utviklingen. En anbefalt måte å gjøre dette på er å ta utgangspunkt i «kommunekompasset» som er utarbeidet av KS (kommunenes sentralforbund). For å gjennomføre kommunestyret sitt vedtak kan målet være å utvikle kommunen opp til nivået for kommune 3.0 på alle områder. Per dato er Moskenes trolig nærmere nivå 1 på flere områder, noe som kan være en medvirkende årsak til de utfordringer kommunen strir med.

Figuren nedenfor illustrer de ulike nivåene i «kommunekompasset»

	Kommune 1.0 Frem til ca 1990	Kommune 2.0 ca 1990 - 2015	Kommune 3.0 Fra ca 2015
Kommunen er	en myndighet	en organisasjon	et lokalsamfunn
Kommunen møter innbyggerne som	undersåtter	kunder	ressurssterke, aktive samfunnsborgere
Politikernes oppgave er	å avgjøre enkeltsaker	å styre organisasjonen	å lede lokalsamfunnet
Politikernes virke er	å behandle saker på formelle møter med formelle dagsordener	... sette mål og økonomiske rammer i dialog med fagfolk og kunder	prege dagsordenene og stimulere aktiviteten i lokalsamfunnet
Politikerne har kontakt med	få innbyggere gjennom avgjørelser av enkeltsaker	flere innbyggere gjennom dialog med brukerråd og borgerinvolvering i planlegging	mange flere innbyggere gjennom møteplasser, aktiviteter og hendelser og ved at aktive borgere involverer kommunen
Suksesskriteriet for den gode kommunen er	rettsikkerhet	faglig kvalitet, kundetilfredshet og effektivitet	et attraktivt og innovativt lokalsamfunn, hvor alles ressurser er i spill
Den gode medarbeider er faglig dyktig og er	opptatt av det korrekte og rettfærdige	serviceinnstilt, imøtekommende og kan leve seg inn i innbyggernes behov	opptatt av å finne ressurser hos alle, bringe mennesker sammen i fellesskap, fasilitere og støtte
Den gode leder er	god til å huske reglene	god til styring	god til ledelse

Kilde: KS – kommunekompass Røros

Samfunnsplanen vil gi retning for budsjettet og gi et bedre fundament for en sunnere økonomi over tid.

Det reviderte budsjettet som her er presentert er høyst usikkert og foreløpig. Det presiseres at prognosen for 2022 er før tiltak. Moskenes kommune har per dato ikke fått avklart omfanget av bistand fra statsforvalter, heller ikke når bistand vil kunne bli satt inn. Budsjettet bygger derfor på tiltak vi per dato ser at vi kan gjennomføre uten tilførsel av kapasitet. Revidert budsjett og tertialrapport vil bli nærmere kommentert i det følgende:

Nærmere om tertialrapport

I tabellen nedenfor regnskapet for 1. tertial 2022 sammenlignet med 1. tertial 2021.

Regnskap tertial 1 2021- 2022	Regnskap 21	regnskap 22	endring
Generelle driftsinntekter	- 33 463	- 33 417	- 46
Avskrivninger	-	-	-
Motpost avskrivninger	-	-	-
Netto finansutgifter	3 496	4 200	- 704
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-	- 446	446
Til disposisjon	- 29 664	- 29 663	- 304
Pleie og omsorgsetat	22 349	25 510	3 161
Sosiale tjenester/NAV	398	- 36	- 434
Administrativ styring og støtte	3 920	5 276	1 356
Oppvekst og kultur	7 356	5 808	- 1 548
Teknisk etat	3 846	3 695	- 151
Politisk styring og kontrollorganer	707	674	- 33
Skatte, ramme og finans	2	449	447
Sum disponering	38 578	41 376	2 798
Merforbruk - / mindreforbruk +	8 914	11 711	2 797

Sammenlignet med 2021 er merforbruket økt med 3,1 mill kr. De viktigste endringene kan oppsummeres slik:

Økning innenfor helse- og omsorg skyldes i hovedsak økte personalkostnader, vikarbruk og covidkostnader.

Det er etablert et vertskommunesamarbeid for NAV Lofoten. Kostnadene forventes ved årsslutt å bli som budsjettet.

Merforbruk innenfor administrativ styring og støtte skyldes i hovedsak IKT der en større del av årskostnadene er belastet 1. tertial, samt økte lønnskostnader som følge av flytting av stillinger. Oppvekst har et mindreforbruk sammenlignet med i fjor. Noe av mindreforbruket skyldes engangseffekter blant annet sykefravær og refusjoner, bortfall av voksenopplæring m.m. Videre er renhold overført teknisk.

Teknisk etat er omtrent lik med forrige år, reelt sett lavere fordi kostnader ved rengjøring er flyttet over fra oppvekst.

Det bør bemerkes at inntektene i første tertial er 0,3 mill lavere enn inntektene i fjor. Med utgangspunkt i en lønns- og prisvekst på 3 % utgjør dette elementet alene ca 1,1 mill kr.

Nærmere om revidert budsjett og prognose 2022.

Nedenfor er vist en tabell som viser forskjellen mellom prognose 2022 og årsregnskap 2021.

Prognosen viser ikke effekten av tiltakene. Dersom alle foreslåtte og tallfestede tiltak iverksettes vil merforbruket i 2022 øke med 0,4 mill. Det presiseres at usikkerheten knyttet til prognosen fortsatt er høy.

Årsregnskap 2021- prognose 2022	Regnskap 21	Prognose22	endring
Generelle driftsinntekter	- 99 550	- 90 443	- 9 107
Avskrivninger	7 041	7 996	- 955
Motpost avskrivninger	- 7 437	- 7 966	529
Netto finansutgifter	8 104	9 160	- 1 056
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	486	174	312
Til disposisjon	- 91 356	- 81 109	- 10 277
Pleie og omsorgsetat	70 298	66 319	- 3 979
Sosiale tjenester/NAV	595	1 428	833
Administrativ styring og støtte	12 453	14 957	2 504
Oppvekst og kultur	21 088	17 376	- 3 712
Teknisk etat	8 091	6 429	- 1 662
Politisk styring og kontrollorganer	1 879	1 989	110
Skatte, ramme og finans	- 1 805	2 913	4 718
Sum disponering	112 599	111 411	- 1 188
Merforbruk - / mindreforbruk +	21 243	30 301	9 058

Samlede inntekter i prognosen reduseres sammenlignet med 2021, med 10,3 mill. Effekter av ny prognose fra KS i forhold rammetilskudd og skatt samt forslag om økt tilskudd til ressurskrevende, vil forbedre samlede inntekter med 2,9 mill.

Prognosen for pleie og omsorgsetat viser et mindreforbruk i forhold til 2021 på 4 mill.

Hjemmebaserte tjenester forventes å holde budsjett, mens sykehjemmet har et merforbruk i forhold til i fjor. For legetjenesten forventes mindre vikarutgifter i resten av året. Det forventes også økte refusjoner fra HELFO som følge av bedre rutiner. De skisserte tiltakene er innarbeidet i prognosen Sosiale tjenester/NAV forventes ved årsslutt å bli som opprinnelig budsjettet, som vist i prognosen. Det er ikke foreslått tiltak innenfor denne sektoren. Endringen fra 2021 skyldes blant inntektsføring fra fond. Økte kostnader ved Administrativ styring og støtte er i tråd med budsjett, men høyere enn i fjor som følge av blant annet endring i stillingsplasseringer. Det presiseres at det i prognosen kan ligge inne en usikkerhet knyttet til lønnsoppgjøret, anslått til 0,4 mill utover det som er anslått i prognosen. Som tiltak er det foreslått en økning i saksbehandlerkapasitet, effekten i 2022 er forventet å bli 0,5 mill kr.

Oppvekst og kultur forventer i sin årsprognose en reduksjon på årskostnadene på i alt 3,7 mill. sammenlignet med 2021. Dels skyldes reduksjon engangseffekter og overføring av stillinger, men også en reell nedgang i lønnskostnader innenfor sektoren blant annet som følge av bortfall av voksenopplæringen. Eventuelle tiltak for flyktninger er ikke lagt inn.

Det er ikke beregnet effekter av tiltak i 2022.

Prognosen for teknisk etat viser et mindreforbruk på 1,7 mill sammenlignet med regnskapet 2021. Forbedringen skyldes blant annet økte inntekter for havn og parkering, samt driftstilskudd fra Nordland fylkeskommune for drift av flytebyggen.

Det er lagt inn flere tiltak på teknisk etat som forventes å gi et merforbruk på i alt 3,0 mill. Politisk styring og kontrollorganer ligger omtrent som for 2021.

Prognosen for skatt, ramme og finans vil bli vesentlig svakere enn i 2021, dette skyldes i hovedsak det negative premieavvik som gav et pluss i regnskapet på 4,7 mill i fjor. Per øyeblikk er det forventet et negativt premieavvik i 2022. Beløpet er usikkert og ikke hensyntatt i prognosen.

Samlet sett innebærer prognosen et vesentlig resultat forverring fra 2021 til 2022, på i alt 9,1 mill kr.

Tiltakene er ikke hensyntatt i prognosen. Dersom tiltakene blir vedtatt medfører det en ubalanse i budsjettet på 28,9 mill, som er 1,4 mill bedre enn prognosen.

1. Kommunedirektørens innstilling:

Det vises til kommunestyrets vedtak i sak 091/21- budsjett 2022 og økonomiplan/forpliktende plan 2022-2025.

2. Kommunestyret vedtar vedlagte endringer og forelåtte tiltak i budsjettet slik de er framlagt.
3. Kommunestyret vedtar revidert investeringsramme for 2022 slik det fremgår i kommunedirektørens forslag. Kommunestyret ber om Statsforvalterens aksept for låneopptak, alternativt finansieres investeringene av ubundet kapitalfond.
4. Kommunestyret vedtar et merforbruk i 2022 på kr 28.876.000.

Steinar Sæterdal
Kommunedirektør